

Домашнє навчання

Що таке домашнє (сімейне) навчання

Домашнє навчання – це навчання дитини без відвідування загальноосвітньої школи. Цей формат досить поширений за кордоном, особливо, в Європі та США. Тепер така опція є й в Україні. Все більше батьків задумуються про те, аби вчити своїх дітей в домашньому режимі.

Якщо раніше це стосувалося більше учнів з особливими освітніми потребами, то зараз на домашнє навчання батьки переводять дітей і без медичних показань. Це в основному учні, які активно залучені до позашкільного життя, відвідують безліч секцій, займаються спортом та інше.

В Україні домашнє навчання існує в декількох формах. Це дистанційна, заочна, екстернатна та індивідуальна.

Важливо: Якщо родина вирішує обрати домашнє навчання, це не забороняє надалі повернутися назад до уроків у загальноосвітній школі.

Які переваги домашнього навчання:

- Легше знайти і втілити індивідуальний підхід до дитини, врахувати всі потреби та особливості розвитку й інтересів
- Батьки можуть орієнтуватися на індивідуальний графік, а тому приділити більше уваги тим предметам, які даються дитині важче
- Більше можливостей відвідувати гуртки, секції, спланувати творчий розвиток
- Можна врахувати всі побажання учня щодо графіка, місця навчання, навантаження, що часто неможливо втілити у школі.

Що вимагає домашнє навчання від учителя

Завдання вчителя – це дати зрозуміти батькам, а відтак і дітям, що такий формат освіти не звільняє від оцінювання і навпаки вимагає більшого контролю зі сторони батьків. Адже, таким чином, вони беруть на себе відповідальність за успіхи та розвиток дітей.

Вчитель має чітко розуміти, що умови навчання «домашньої» дитини значно відрізняються від навчання учнів у школі. А тому, його завдання – якомога швидше адаптувати учня, а головне, забезпечити йому рівні умови.

Оплата праці на домашньому навчанні

Що в законодавстві

Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти

1. Наразі, щоб організувати домашнє навчання потрібно принести до школи відповідну заяву.
2. Учителі допоможуть скласти індивідуальний план навчання, та проведуть із батьками та учнями консультацію. Адже необхідно розповісти, що на них чекає, який обсяг інформації потрібно опрацьовувати за день, та яке оцінювання чекає на дитину наприкінці семестру.
3. Аби слідкувати за навчанням батьки можуть використовувати портфоліо, в якому фіксуються всі досягнення. Батьки обирають заклад освіти, який буде відповідати за такий формат навчання.
4. Важливо і те, що школа не може відмовити у індивідуальному навчанні дитини.
5. План усіх уроків затверджує керівник закладу освіти. Він має охоплювати всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми.
6. Як виконується план та які результати оцінювання – усе фіксується в окремому журналі.
7. Відповідальність за навчання дитини більшою мірою лежить на батьках. Вчитель проводить оцінювання та надає консультації.

Оцінювання на домашньому навчанні

Для екстернів і здобувачів освіти за домашньою формою відводиться:

- На проведення підсумкового, формувального оцінювання — 1 академічна година з кожного навчального предмета, завершального (підсумкового) оцінювання — 1-2 академічні години;
- На перевірку письмових робіт — 20 хвилин на кожну роботу з державної мови або мов національних меншин, 30 хвилин на кожну роботу з усіх інших навчальних предметів;
- На проведення консультацій — 15 хвилин на одного здобувача освіти з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше ніж 3 години на навчальний предмет відповідного класу на рік).

Відповідно до законодавства, індивідуальною вважається сімейна освіта, екстернат і педагогічний патронаж. Педагогічний патронаж передбачає супровід педагога від школи, а от екстернат і сімейна освіта — це тільки консультації і оцінювання. Тому, від вчителя не вимагають повного контролю за навчанням учня. Хоча сімейна освіта та екстернат схожі між собою, однак різниця в тому, що на сімейну освіту мають право всі, а екстернат — це виключний перелік осіб.